

KTTO, e-imza uygulamasına geçti

Kıbrıs Türk Ticaret Odası ile Haldun Dorman Bilişim Çözümleri ve Denizler Bilişim (e-imza Kıbrıs) arasında 93/2007 Sayılı Elektronik İmza Yasası kapsamında sözleşme imzalandı.

KTTO, gelişen teknolojiyi üyelerinin yararına yenilikçi ürün, süreç ve hizmetlere

dönüştürme vizyonu kapsamında elektronik imza uygulamasına 15 Nisan Pazartesi günü başladı. Oda üyelerine daha hızlı ve etkin hizmet götürmede önemli bir adım olan bu uygulama, elektronik dokümanları imzalamak için kullanılacak ve ıslak imza ile aynı hukuki geçerliliğe sahip olacak.

■ 3'te

Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Turkish Cypriot Chamber of Commerce

Ekonomi

Nisan / 2019

SİYASİ ZAFERLER
EKONOMİK ZAFERLERLE
TAÇLANDIRILMAZSA
BİR MANA İFADE ETMEZ

Bu gazete Kıbrıs Türk Ticaret Odası yayınıdır

Ücretsizdir

KTTO REKABET EDEBİLİRLİK RAPORU'NU AÇIKLADI

■ Bu yıl on birincisi hazırlanan rapor, 12 Nisan Cuma günü KTTO'da düzenlenen "2018-2019 Kuzey Kıbrıs Rekabet Edebilirlik Forumu"nda

kamuoyu ile paylaşıldı. Rekabet Edebilirlik Raporu'nun bu yılki ana teması, "Endüstri 4.0 ışığında işletmelerde Dijitalleşme" oldu.

■ 2'de

Kombos Otomotiv'den dev yatırım

Başarılı işlere imza atan Kombos Otomotiv Direktörü Serhan Kombos, bir ilke imza attı. Kriz döneminde yaptığı açılımlarla krizi fırsata çevirmeyi başaran iş insanı Kombos, yatırımlarının tamamen müşteri odaklı olduğuna dikkat çekti. Haspolat Ticaret Merkezi'nde 2016 yılından başlattığı ve Haziran 2019 tarihinde tamamlanan yeni tesisi hakkında bilgiler verdi.

■ 8'de

"Dijitalleşme, hayat kalitesini yükseltiyor"

Teknolojik devrimin, iş dünyasında yıkıcı etkiler yarattığı kadar süreci iyi şekilde değerlendiren firmalar için zengin fırsatlar yarattığını ifade eden iş insanı Burak Başel, söz konusu sürece hızlı ve etkili biçimde adapte olan işletmelerin, ürün portföylerini dijital geleceğe uyum sağlayacak biçimde geliştireceğini, bunu yapmayanların ise kaset çalarlarla aynı kaderi paylaşacağını söyledi.

■ 14'de

"4.0 teknolojisi, bizim için bir fırsat"

4.0 teknolojinin, Almanların rekabet edilebilirliğini sürdürmek ve geleceğe yönelik yatırım yapmak amacıyla ürettiği bir strateji olduğunu söyleyen Kıbrıs Postası Direktörü Polat Alper,

4.0 teknolojinin kavramının ilk bakışta robotik bir ismi çağrıştırdığını belirterek, söz konusu teknolojinin, devasa bir sanayi devrimi olduğunu vurguladı.

■ 18'de

KTTO paydaşı olduğu Startups4peace etkinliğine katıldı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Emre Olgun, Startups4Peace programının açılış etkinliğinde konuşma yaptı. Emre Olgun konuşmasında, Kıbrıs'ta genç ve

inovatif girişimciliği destekleyen bu programa sağlamış oldukları katkılar için Finlandiya Büyükelçiliği'ne ve Avrupa Birliği Komisyonu'na teşekkür etti.

■ 4'te

"Bilinçli şekilde dijitalleşmeliyiz"

■ 10'da

KTTO Rekabet Edebilirlik Raporu'nu açıkladı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) "Rekabet Edebilirlik Raporu"nu açıkladı.

Bu yıl on birincisi hazırlanan rapor, 12 Nisan Cuma günü KTTO'da düzenlenen "2018-2019 Kuzey Kıbrıs Rekabet Edebilirlik Forumu"nda kamuoyu ile paylaşıldı. Rekabet Edebilirlik Raporu'nun ve Forumu'nun bu yılki ana teması, "Endüstri 4.0 ışığında İşletmelerde Dijitalleşme" oldu.

Forum KTTO Başkanı Turgay Deniz'in konuşmasıyla başladı. Son on bir yıldır gerçekleştirilen rekabet edebilirlik raporlarında Kuzey Kıbrıs ekonomisinin sağlam temellere oturtulması ve güçlü zeminde kalkınması için gerekli adımların atılmadığı tespitinin yapıldığını söyleyen Deniz, rekabet edebilirliğini artırabilmesi için de öneriler yapıldığını belirterek, bazı başlıklara işaret etti.

Deniz, "Dış pazarlara erişimini artıracak ve geliştirilerek uygulamaların hayata geçirilmesi, iş yapmayı, yatırım yapmaya cezbedecek ortamın sağlanması, vergi reformu, kamu reformu ve kamu hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesini teminen yürütülen e-devlet çalışmalarının tamamlanması, bürokratik işlemlerin süratle ve ciddi oranda hayatımızdan çıkarılması, ulaşım, enerji, eğitim ve sağlık alanlarındaki fiziki altyapının iyileştirilmesi, üretilen ürün ve hizmetlerin uluslararası standartlara ulaştırılması" gerektiğine değindi.

Bunların reformcu bir zihniyetle ele alınması gerektiğini belirten Deniz, "Her yıl farklı temalar altında yapılan raporun dikkate alınıp, karar

vericiler tarafından uygulamaya konulması için her platformda çabalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz" dedi.

"Şirketlerin, dijitalleşme süreçleri için sağlam planlar yapması gerekecektir"

Deniz, "Teknolojinin günden güne hayatımızda daha çok yer tutması ve özellikle son dönemde Endüstri 4.0 kavramının öne çıkmış olmasının bu yılki tema konusuna gerekçe oluşturduğuna değinerek, şirketlerin ayakta kalmaları ve rekabet edebilir olmaları için dijitalleşme süreçleri için de sağlam planlar yapması gerekecektir" ifadelerini kullandı.

Kuzey Kıbrıs'ın sıralamadaki yeri belirlendi

Raporu kaleme alan akademisyenler Prof. Dr. Hasan Amca, Dr. Yenal Süreç ve Aytaç Çerkez, Kuzey Kıbrıs'ın yeni metodolojiyle ülke puanınının 100 üzerinden 55.21 puan, sıralamasının ise 140 ülke arasından 89'uncu olarak saptandığını açıkladı.

Sorunlu kabul edilen alanlar olarak değerlendirilen Altyapı, İşgücü Piyasaları ve Makroekonomik İstikrar bölümlerinde gerileme devam ederken, bu yıl yenilenen Ürün Piyasaları, Finans Piyasaları ile Bilgi ve Bilişim Teknolojilerine Uyum alanlarında gelişmelerin kaydedildiğine işaret edildi.

KTTO, e-imza uygulamasına geçti

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) ile Haldun Dormen Bilişim Çözümleri ve Denizler Bilişim (e-imza Kıbrıs) arasında 93/2007 Sayılı Elektronik İmza Yasası kapsamında sözleşme imzalandı.

KTTO, gelişen teknolojiyi üyelerinin yararına yenilikçi ürün, süreç ve hizmetlere dönüştürme vizyonu kapsamında elektronik imza uygulamasına 15 Nisan Pazartesi günü başladı. Oda üyelerine daha hızlı ve etkin hizmet götürmede önemli bir adım olan bu uygulama, elektronik dokümanları imzalamak için kullanılacak ve ıslak imza ile aynı hukuki geçerliliğe sahip olacak.

KTTO Başkanı Turgay Deniz, lansmanı yapılan Kuzey Kıbrıs Ekonomisi Rekabet Edebilirlik Raporu'nun temasının 'dijitalleşme' olduğunu belirterek, Oda'nın bu süreçlere uyumu ve üyelerine daha etkin ve verimli hizmet götürmesi yönünde çalışmalarının devam edeceğini

söyledi.

Haldun Dormen Bilişim Çözümleri Direktörü Haldun Dormen, Ticaret Odası'nın dijitalleşme yönündeki çalışmalarına yıllar önce başladığını söyleyerek, "Odanın dijital dönüşüm sürecinde bir adım daha atılarak mevcut uygulamaları bütünleşik bilgi yönetim sistemine e-imza ile entegre ediyoruz" ifadelerini kullandı.

Denizler Bilişim Direktörü Cüneyt Çerkez ise e-imzanın, Ticaret Odası'na hayırlı olmasını diledi.

E-imza ile; bilgi ve belge güvenliğinin sağlanması, kurumsal hafızanın korunması, güvenli elektronik imza ile zaman ve maliyet tasarrufu yapılması, otomatik belge alma ve tarama işlemlerinin hızlandırılması hedefleniyor.

KTTO Başkan Vekili Semral Erel, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Kariyer Günleri'ne katıldı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkan Vekili Semral Erel, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nin düzenlediği Kariyer Günleri'nde KTTO'yu temsil etti. Yıllardır iş dünyasında aktif olarak yer alan Erel, bu anlamda edindiği tecrübeleri, öğrencilerle paylaşarak, öğrencilere kariyer yönetimi hakkında bilgi verdi.

Erel, kariyerin sonu olmayan bir gelişme yolu olduğunu ifade ederek kişinin, kendini sürekli biçimde geliştirebileceğini düşündüğü alanları tespit ederek söz konusu alanlara yoğunlaşması gerektiğini söyledi.

Konuşmasında, kariyer günlerinin önemine de değinen Semral Erel, "Kariyer günleri aynı zamanda iş hayatına atılmaya hazırlanan öğren-

ciler ile yeni mezunların iş dünyasını tanımalarına imkan veren çok değerli günlerden biridir" şeklinde konuştu.

"Kariyer, bireyin çalışabileceği yıllar boyunca herhangi bir iş alanında adım adım ve sürekli olarak ilerlemesi, deneyim ve beceri kazanmasıdır. Kısacası kişinin çalışma hayatı boyunca edindiği tecrübelerin bütünüdür" diyen Erel, çağımızda değişen dış çevresel koşullara uyum sağlama çabalarıyla birlikte iş piyasalarında yaşanan değişimlerin, kariyer yönetiminin önemini artırdığına dikkat çekti.

Kariyer planlaması konusunda üniversitelere, rehber öğretmenlere, ailelere ve özellikle de kişilerin kendilerine çok iş düştüğünü ifade eden Erel, konuşmasına şöyle devam etti:

"Meslek hayatımız boyunca yaptığımız işi sevgiyle, dürüst bir şekilde, planlı, ve istikrarlı olarak yapmamız gerektiğine inanıyorum.

Girişimcilik, günümüzde çok değerlidir. Girişimcinin ilerlemesini sağlayan en önemli etken kişisel meraktr. O nedenle merak edin, hayal kurun ve deneyin. İlk denemede başarılı olamasanız bile denemekten asla vazgeçmeyin. Başarısız olmaktan korkmayın. Unutmayın ki başarı, sıkı çalışmakla, dürüst olmakla ve işini severek yapmakla elde edilir. Sınırsız bir bilginin ve bunlara ulaşmanın zor olmadığı bir dünyada yaşamaktayız. Rekabetin her geçen gün arttığı bu ortamda biz yine de tek rakibimizin kendimiz olduğunu bilerek adım atmalı, her koşulda ve her şartta en büyük yatırımı kendimize yapmalıyız."

KTTO paydaşı olduğu Startups4peace etkinliğine katıldı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Emre Olgun, Startups4Peace programının açılış etkinliğinde konuşma yaptı.

Emre Olgun konuşmasında, Kıbrıs'ta genç ve inovatif girişimciliği destekleyen bu programa sağlamış oldukları katkılar için Finlandiya Büyükelçiliği'ne ve Avrupa Birliği Komisyonu'na teşekkür etti. Finlandiya'nın inovatif ve genç girişimcilikte engin tecrübelerinin olduğuna da değinen Olgun; yeni ve inovatif iş fikirleri geliştirmek için girişimcilik ekosisteminin önemine değindi. Olgun, Startups4Peace programının iki toplum arasında güven ve diyalogu artırması ve genç girişimcilerin birlikte çalışması ve iş birliği yapmasını da motive edeceğini söyleyerek; bu programda Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası (KEBE) ile iş birliği yapmaktan da memnuniyet duyduklarını söyledi. Olgun,

birlikte çalışma ve barış içinde yaşamının Avrupa Birliği'ni birleştiren temel prensip olduğuna değinerek, bunun ana unsurunun da siyasi eşitlik olduğunu söyledi.

Finlandiya Büyükelçiliği ile Avrupa Birliği tarafından fonu sağlanan ve NI-CO tarafından yürütülen Innovative Entrepreneurship Projesi tarafından birlikte finanse edilen Startups4Peace, Kıbrıs Türk Ticaret Odası ve Güney'den Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası iş birliğinde Startup Cyprus tarafından uygulanmaktadır.

Startups4Peace, Kıbrıs'taki her iki toplumdaki yenilikçi startup girişimciliğini geliştirmeyi ve teşvik etmeyi amaçlayan bir startup yarışması ve hızlandırma programıdır. Startups4Peace'in iki kazananı önde gelen Avrupalı bir startup etkinliği olan ve 21-22 Kasım 2019 tarihlerinde Helsinki'de gerçekleştirilecek SLUSH 'a katılacaktır.

ASBUZU TİC. ŞTİ. LTD.

**HURDACILIK & MADENCİLİK
İTHALAT & İHRACAT**

**Üzeyir ALTUNDAŞ
Direktör**

HURDA ALIM-SATIM

0 533 834 51 51

İKİNCİ EL YEDEK PARÇA SATIŞI

Merkez: Haspolat Sanayi Bölgesi No:5 -Lefkoşa
Şube: SerbestBölge Mağusa Limanı -Gazimağusa
Web: www.asbuzu.com E-mail: uzeyir@asbuzu.com

Tel:0 392 233 57 95
Fax:0 392 233 54 75
GSM: 0533 834 51 51

Shipyard, KTTO'ya nezaket ziyareti gerçekleştirdi

Shipyard Direktörü Ramazan Gündoğdu beraberindeki heyet, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz'i ziyaret etti. Görüşmede; Deniz Hukuku Müşaviri Bilun Elmacioğlu, Shipyard Genel Müdürü Hasan İzkan, Shipyard İşletme Müdürü Gökalp Gündoğdu ve KTTO Dış İlişkiler Sorumlusu Hasan Engelkiran da hazır bulundu.

KKTC Katar ve Bahreyn temsilcilerinden ziyaret

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Katar ve Bahreyn temsilcileri, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret etti. KTTO Başkanı Turgay Deniz, KKTC Katar Temsilcisi Tayseer Al-Shanableh ile KKTC Bahreyn Temsilcisi Umur Koldaş'ı kabul etti. Görüşmede Deniz'e, KTTO Dış İlişkiler Sorumlusu Hasan Engelkiran eşlik etti.

Embargoed Sivil Toplum Örgütü Başkanı Oda'yı ziyaret etti

Embargoed Sivil Toplum Örgütü Başkanı Fahri Zihni, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz'i ziyaret etti. Karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Dışişleri Bakanlığı AB ile ilişkiler Müdürü'nden nezaket ziyareti

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği (AB) ile ilişkiler Müdürü Ayda Soylu, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'na nezaket ziyareti gerçekleştirdi. Soylu'yu, KTTO Başkanı Turgay Deniz kabul etti. Görüşmeye KTTO Ticaret Uzmanı İzzet Adiloğlu eşlik etti.

İTÜ-MEDEK 4. Arı Günleri, Kıbrıs Türk Ticaret Odası konferans salonunda düzenlendi

4. Arı Günleri'nde AR-GE ve Teknokent konuşuldu

İstanbul Teknik Üniversitesi Mezunlar Derneği Kıbrıs'ın (İTÜ-MEDEK) 4. Arı Günleri kapsamında düzenlediği "AR-GE ile Yenilikçi ve Yaratıcı Bir İklim Oluşturma" etkinliği, Kıbrıs Türk Ticaret Odası konferans salonunda gerçekleştirildi.

İTÜ-MEDEK Başkanı Hilmi Kansu'nun açılış konuşmasıyla başlayan etkinlik, İTÜ Mezun Dernekleri Platform Başkanı Bülend Temur, KKTC Milletvekili ve Ulusal Birlik Partisi (UBP) Başkanı Ersin Tatar, Milletvekili Gülşah Manavoğlu, Milletvekili Fikri Toros ve İTÜ-KKTC Rektörü Prof. Dr. Ercan Kahya'nın konuşmalarıyla devam etti. Milletvekilleri, konuşmalarında, AR-GE ve Teknokent yasının, ülkenin gelişimi ve kalkınması bakımından çok önemli bir adım olduğuna dikkat çekti.

İTÜ Arı Teknokent Genel Müdürü Doç. Dr. Deniz Tunçalp, gerçekleştirdiği sunumda katılımcılara, Arı Teknokent'in yapısı ve işleyişi ile ilgili bilgi verdi. Tunçalp, ülkemizde, üretim yapabilecek mühendisler yetiştirmenin önemine vurgu yaparak, süratle gelişen teknolojiyi yakalamak ve dijitalleşen dünyanın bir parçası haline gelmek için devlet teşviklerinin yanında, yetişmiş insan gücü potansiyelinin yaratılıp artırılması gerektiğini ifade ederek, söz konusu gelişimle birlikte rekabet edebilirliğin de artırılabileceğini söyledi.

Etkinliğin üçüncü ve son bölümünde, katılımcıların soruları cevaplanarak, konu kapsamında daha geniş bilgilere yer verildi.

K~Pet

KIBRIS`IN ENERJİSİ

Özlediğiniz

ev yemeği lezzeti

artık çok yakınızdadır.

THE
KITCHEN

1. Necdet Altınok Sokak, Yenişehir / Lefkoşa

(+90) 533 855 52 01

Bir **mardo** kuruluşudur.

Ülkemizin tanınmış iş insanlarından Serhan Kombos, Kombos Innovation Center ile ülkemizde fark yaratacak açılımlar yaparak iç hacmini büyötmeye devam ediyor.

SERHAN KOMBOS

Kombos Otomotiv Direktörü

Kriz döneminde yaptığı açılımlarla krizi fırsata çeviren iş insanı Kombos, yatırımlarının tamamen müşteri odaklı olduğunu söyledi.

Yaptığı yatırımlarla dikkatleri çeken Serhan Kombos, 2016 yılında Haspolat Ticaret Merkezi'nde temelini attığı ve Haziran 2019 tarihinde tamamladığı yeni tesisi hakkında bilgiler verdi.

Kombos Otomotiv Direktörü Serhan Kombos, bu yatırımın tamamen müşterileri odaklı olduğundan bahesederken; daha iyi bir ortamda, yüksek standartlarla daha mutlu müşterilerimizin olması için bu girişimi gerçekleştirdik dedi.

Serhan Kombos Ekonomi'nin sorularını yanıtladı...

"En büyük 3 markanın temsilcisiyiz"

Kombos Otomotiv çatısı altında neler var?

Kombos Otomotiv olarak dünyanın en büyük 3 markanın temsilciliğini yürütüyoruz. Kombos Otomotiv; Jeep, Mercedes ve Fiat'ın bayiliklerini bir çatı altında topladı. Mercedes markasının kamyon, hafif, ticari ve binek aracı olmak üzere farklı kategorilerde üretilmektedir.

Bilindiği gibi Jeep markası, jeep segmentinde o segmente ismini verendir. Bu da markanın o alandaki derinliğini ve gücünü göstermektedir. Amerikan ordusu Jeep markasını üretirken hem karada hem de suda gidebilmesi için yaptırmıştı. Özellikle Off-road'un en başarılı ürünlerinden birisidir.

Ticari arabalarda ise en önemli şey ekono-

Kombos Otomotiv'den dev yatırım

mik ve uygun fiyatlı olmasıdır. Bursa Tofaş Fabrikası'nda Avrupa standartları üzerinde birçok marka üretilmektedir. 2003 yılından beridir Fiat'ın bayiliğini yapmaktayız. İlk yılda 100 otomobil satış yaparak bir rekor kırdık.

"Amacımız, müşteri memnuniyeti"

Böyle bir tesisi kurma amacınız nedir?

Lefkoşa Merkez binamızın artık istediğimiz şekilde hizmet verememesinden dolayı böyle bir tesisi kurmayı amaçladık. Günden güne artan müşteri sayımıza iyi ve sürdürülebilir bir hizmet vermek için böyle bir çalışma başlattık. Park sorunu önümüzdeki en büyük sorun olarak karşımıza çıkıyordu. Geçen yıl gerçekleştirdiğimiz otomotil çekilişimizde düzenlenen organizasyonda yaklaşık 3000 civarındaki müşterimize yeterli park alanı hizmeti veremediğimizi gördük. Biz de bundan sonraki tanıtımlarımızda müşterilerimize daha iyi hizmet verebilmek ve park sorununu çözmek için bu yeri planlayarak, hayata geçirdik.

"Önemli olan eğitimi ve gelişimi sağlamaktır"

Tesisiniz kaç metrekare üzerine kuruldu?

Bu tesis, 40 dönüm üzerine yani 52 bin m2 üzerine kurulu, 4 bin m2'lik kapalı bir alandır. Binamız 4 bin m2 kapalı alan, kapalı klimalar, emişli fırınlar, şeffaf alanda kaporta bölümü gibi son derece ileri teknolojik ürünlerle hizmet verecek. Mercedes markasının bir standartı var. Binadan çok teçhizatlarımıza yatırım yapıyoruz. Boya bölümü klimalı ve alttan vakumludur. İsteyen herkes bir proje

çıkartıp, bina yapmak isteyebilir hatta yapabilir ama eğitim ve gelişimi sağlamayı birçok iş insanı başaramaz. Kısaca önemli olan eğitimi ve gelişimi sağlamaktır.

"Büyük kazalarda aracınıza doğru tamirati yaptırmalısınız"

Büyük kazalarda aracınıza doğru tamirat yaptıramazsanız, ikinci bir kazada yaşamsal riskiniz çok fazla olur. Tabii bizim amacımız kazalı araçların en iyi şekilde tamirattır. Bu işi yaparken ikinci bir sorumluluk olarak da ülkede bu işi yapan kişi veya sigortalara yönelik Almanya Mercedes'ten proje başlattık ve 2016 yılından bugüne kadar bu işin eğitim ve seminerini verdik. Önümüzdeki yıllarda da bu seminere devam edeceğiz.

"En mutsuz müşterimiz kaza yapan müşteridir"

Tüm markalara kaporta ve boya konusunda hizmet ederken, ağır hizmetlerle ilgili de hizmet vereceğiz. Mevcut lokasyonlarımızda satış ve satış sonrası hizmetlerimiz devam edecektir. Bu tesisimiz bu yerlere ek olarak yapılmıştır. Önümüzdeki yıl Mağusa bölgesi için de bir projemiz olacaktır. Bu yatırımı müşteri memnuniyeti noktasında yaptık. Bizim en mutsuz müşterimiz kaza yapan müşterimizdir. Biz de mutluluk vermek için en mutsuz müşterilerimizden başlamak istedik. Gerekli hizmetleri araç tamirat süresinde yardımcı olmak amaçlı burayı açtık.

"Innovation yapmak isteyen öğrencilere ücretsiz teknik servis"

Bizi daha fazla heyecanlandıran diğer bir konu ise otomotiv sektöründe her

markaya bakım, tamir, servis yanı sıra satış elemanı, welcome personeli, satış danışmanı gibi ülkemize Eğitim Bakanlığı ile iştişare ederek çalışabilecekleri bir eğitim ve sertifika vermeyi planlamaktayız.

Bizi heyecanlandıran ikinci bir konu ise Innovation Center. Innovation yapmak isteyen üniversiteli gençlerimize ücretsiz olarak teknik atölye ve ofis ortamı yaratık. İyi projelere finansman desteği vereceğiz. Bunlar gençlerimize tamamen ücretsiz olacaktır. Bu da bizi otomotiv sektörü ve kendi firmamız ile şahsi sorumlüğümüz çerçevesinde mutlu edecek bir çalışmadır. Mercedes ve Tofaş yetkili firmaları da buna destek verecektir.

“Yatırımlarımız devam edecek”

Biz yaptığımız işin sorumluluğu ile saygısını ve markalarımız ile müşterilerimize karşı sorumluluğumuzu 4-5 milyon Euro yatırım yaparak, bu tesisi müşterilerimize kazandırdık. Dışarıdan bakıldığı zaman farklı düşünülebilir. Biz sorumluluklarımızı yerine getirmek için bu yola çıktık, yatırımımızı 2016 yılında başlattık ve 2019 yılında tamamladık.

Vergi şampiyonluğuna doğru...

Kombos Otomotiv’de 114 kişi bir fiil çalışıyor. Bir çok tedarikçimiz var. Bu yatırımı yaparken firmamız vergi ödeme konusunda çok ciddi yerlere gelecektir.

“İş insanlarının en önemli sorunu hükümetlerin sürekli değişmesidir”

İş insanlarının en önemli sorunlarından birisi de hükümetlerin 13 ayda bir değişmesidir. Gelen hükümetlerde kadro yeni olduğu zaman 8-9 ayda adaptasyon dönemi oluyor. Gelen hükümetler zorlukla mücadele eden, bilir kişilerle çalışmalıdır. Hangi siyasi görüş olursa olsun ülkemizin gelişimi adına ivedi şekilde çalışması gerekir.

“Hızlı balık yavaş balığı yutar”

Almanya’da bir eğitimde bulunduğum esnada bir anlatımda büyük balık küçük balığı yutar artık eside kaldı. İçinde bulunduğumuz çark hızlı balık yavaş balığı yutardır. Tüm konu sürattir. Ülkemizin de beklemeye tahammülü kalmadı. İyi olmayan bir konjonktürde de birlik olunmalıdır.

“Bilinçli şekilde dijitalleşmeliyiz”

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte işletmelerde dijitalleşme ihtiyacı da artmaya başladı. Söz konusu gelişim ve ihtiyaçla birlikte işletmeler, yurt içi ve yurt dışındaki müşterilerine daha hızlı, güvenli ve kaliteli hizmet sağlayabilecek. Bahse konu hizmetlerin sağlanabilmesi için ise işletmelerin dijital dönüşüme ayak uydurması gerekiyor. Kıbrıs Türk Ticaret Odası'na (KTTO) üye işletme sahipleri 4.0 ışığında işletmelerde dijitalleşme konusunu değerlendirdi:

HALDUN DORMEN

Haldun Dormen Bilisim Çözümleri Ltd. Direktörü

Haldun Dormen (Haldun Dormen Bilisim Çözümleri Ltd.)

Soru: Kurumların dijital dönüşümlerini bireysel düzeyde sağlamaları sistemin doğru çalışması için yeterli mi?

Dormen: Yeterli değildir. Dijital dönüşümü sağlayacak olan sistemlerin de olması gerekiyor. Bu dönüşümü sağlayacak olan sistemler de yazılım sistemleridir. Yani, dijital dönüşüm, yazılım sistemleriyle sağlanmalıdır.

Ancak, bu yazılımlar, kurumların ihtiyaçlarını doğru şekilde karşılayan yazılımlar olmalıdır.

Soru: Kuzey Kıbrıs'ta başarılı bulduğunuz dijitalleşme projeleri nelerdir?

Dormen: En önemlisi e-devlet projesidir. E-devlet çalışmaları, büyük bir dijital dönüşümdür. E-devlet projesiyle birlikte nüfus ve sağlık konularında ülkemizde oldukça iyi bir noktaya gelinmiştir. Proje, süratle tamamlanarak, tüm kurumlara yayılmalıdır. Bu şekilde, hem kurumsal hem de bireysel anlamda uygulamalardan yararlanılabilir. Dolayısıyla, bu konuya önem verilmelidir. Kurumlar da, e-devlet yapısını

yakından takip ederek, mevcut altyapı ve yazılımlarını bu doğrultuda güncellemelidir. Bu konu, sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, finans ve nüfus konuları açısından çok önemlidir. Bunlar bir bütündür. Bütünselliği sağlayacak olan da e-devlet uygulamalarıdır. Söz konusu uygulamalar, belirli bir noktaya geldikten sonra daha hızlanmalıdır ki diğer sektörleri de sürükleyebilsin.

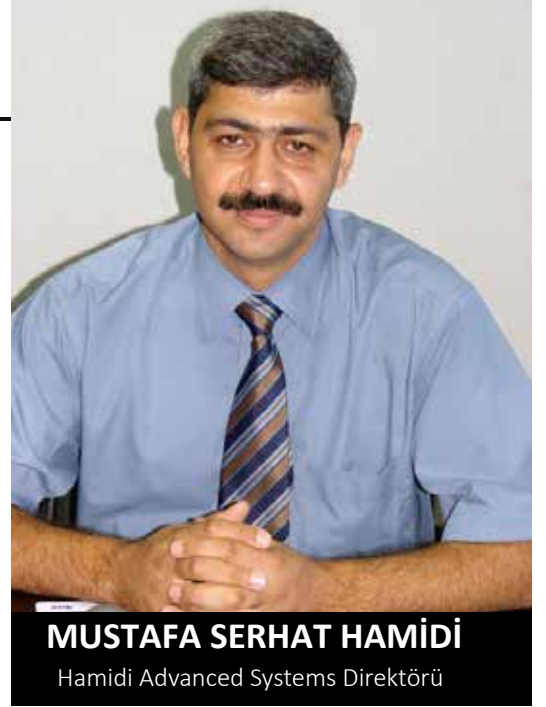
Şu anda üzerinde durulması gereken konu, kişisel verilerin korunmasıdır. Konuyla ilgili yasa çıkmış ve ilgili kurul oluşturulmuştur. Kullanıcılar ve ilgili kurumlar, bu konuda uyarılmalı ve bilgilendirilmelidir. Çünkü birçok yerde kişisel veriler oluşmuştur ve oluşmaya da devam etmektedir. Bu konu da dijitalleşme kapsamındadır. Tüm bunların yapılabilmesi için ise bilinçli bir şekilde dijitalleşmek çok önemlidir.

Mustafa Serhat Hamidi (Hamidi Advanced Systems)

Soru: Endüstri 4.0 nedir? Buna neden ihtiyacımız vardır?

Hamidi: Endüstri 4.0, günümüzdeki dijital teknolojiyi, özellikle bilişim teknolojisiyle endüstriyi daha üretken daha az hata ve daha kaliteli hale getirmektedir.

Bilişim teknolojisi endüstri için maliyet, müşteri ihtiyacı, müşteriye ulaşma gibi konularda hızlı dönüşü olduğu için giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Özellikle tüketici verilerinin depolanması ve doğru kitleye hızlı ulaşmayı sağlaması bu teknolojiyi kullanan kurumlara büyük fayda sağlamaktadır. Bu teknolojilerin gelişmesi malesef ki insana bağımlılığı azaltmakta bunun hata veya insan üzerindeki olumsuz etkileri (hastalık, kazayla yaralanma) azaltmakla beraber işsizliği de giderek artıracaktır.

MUSTAFA SERHAT HAMİDİ

Hamidi Advanced Systems Direktörü

Soru: Kurumların dijital dönüşümlerini bireysel düzeyde sağlamaları, sistemin doğru çalışması için yeterli midir?

Hamidi: Bireysel düzeydeki dijitalleşme olumlu olmakla beraber dijitalleşme, bir sistem olarak gelişemezse ilgili kurumun yeteri kadar hızlı hareket etmesini engeller. Veri akışı, bireysel değil bir sistem olmalı. Dolayısıyla, gelecekte bilişim ve veri savaşları olabileceği kanaatindeyim.

Soru: Kuzey Kıbrıs'ta başarılı bulduğunuz dijitalleşme projeleri nelerdir?

Hamidi: Henüz düzgün çalışan bir sistem gözlemlememekle

beraber İçişleri Bakanlığı, bazı belediye ve kurumlar, bireysel olarak iyi gelişme göstermektedir. Zaten dijitalleşmede veri akışını sağlayan network ağı ülkemizde halen altyapı eksikliğinden dolayı sağlıklı çalışmamaktadır.

ile dördüncü endüstriyel devrim başlamıştır. Endüstri 4 dönüşümü ile insanların, nesnelerin ve sistemlerin birbirleri ile bağlantısının gerçekleştiği kişiye özel üretimin öngörüldüğü yapılar hedeflenmektedir. Endüstri 4'e rekabet edebilme, verimlilik ve hepsinden önemlisi getireceği yenilikler için ihtiyacımız var.

Soru: Kurumların dijital dönüşümlerini bireysel düzeyde sağlamaları, sistemin doğru çalışması için yeterli midir?

Curcioğlu: Kurumların dijital dönüşümleri bireysel düzeyde çalışması yeterli değildir, farklı yapıların birlikte çalışarak oluşturacakları zincir ağlarda ortak kaynak kullanımı ile kolektif hareketlerle dönüşümü başarabilecektir. Tabii bu süreçte devletin, üniversitelerin ve sivil toplumun da katılımı ile oluşturulacak politika ve stratejiler, sürecin doğru çalışmasını sağlayabilecektir.

Soru: Kuzey Kıbrıs'ta başarılı bulduğunuz dijitalleşme projeleri nelerdir?

Curcioğlu: KIBTEK'i oluşturan kolektif bütünün, bütünsel olarak ülkemizdeki Endüstri 4.0 yapısına dönüşümü başlatmış ender projelerden biri olduğunu rahatlıkla söyleyebilmekteyiz.

Bunun yanında Kamu Sertifika Merkezi (KSM) Projesi, elektronik imza üretim, denetim ve kullanım süreçleri dahilinde yapının bütünsel olarak her bir vatandaşın kimlik kartı içerisine üretilerek gömülecek elektronik imza da başarılı projelerden biridir.

Ülke genelinde, bu imzaya dayalı olarak gelecekte alabileceğimiz yüzlerce hizmetin yetkilendirme, iletişim ve takibi için oluşturulmuş bir yapı olması, bu yapının farklı noktalardaki otomasyon sistemlerine entegre edileceği ve çift yönlü veri üretimi yapacağı da göz önünde bulundurulduğu zaman İçişleri Bakanlığı'nda kurulmuş ve çalışır durumda olan Kamu Sertifika Merkezi de Endüstri 4.0 dönüşümü için örnek verilebilecek başarılı projelerden biridir.

ERALP CURCIOĞLU

EMI Technologies Direktörü

Eralp Curcioğlu (EMI Technologies)

Soru: Endüstri 4.0 nedir? Buna neden ihtiyacımız vardır?

Curcioğlu: Endüstriyel devrim, 18. yüzyılın sonunda su ve buhar enerjili üretim tesislerinin devreye girişi ile başlar. 20'nci yüzyılın başında ise ikinci evre olarak kabul edilen iş bölümüne dayalı elektrik enerjili kitlesel üretimin devreye girişi ile devam eder. Üçüncü endüstriyel devrim, imalatın otomasyonunu ileri safalara

taşımayı başaran elektronik ve bilgi teknolojilerinin devreye girişi ile 1970'lerin başında ortaya çıkar.

Günümüzde ise siber fiziksel sistemlere dayalı üretimin devreye girişi

KTTO, DAÜ 7. Uluslararası Kariyer Fuarı'na katıldı

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin 7. Uluslararası Kariyer Fuarı'na katıldı.

İşletme Ekonomi Fakültesi'nde yer alan fuar, Kıbrıs'ta bulunan yerli firmalar ve uluslararası alanda başarılı olan Türk ve yabancı menşeli kuruluşların katılımı ile mevcut ve yeni mezun öğrencilerin kariyerlerine ve kişisel gelişimlerine fayda sağlanması amacıyla gerçekleştirildi.

Fuarda KTTO'yu temsil eden İş Geliştirme Uzmanı Şükran Özerdem, öğrencilerle köprü kurulmasını sağladı.

Başel holding Yönetim Kurulu Başkanı ve iş insanı Burak Başel, dijitalleşmenin gerçek anlamını ve işletmeler üzerinde yaratacağı etkiyi değerlendirdi

Dijitalleşme, hayat kalitesini yükseltiyor

BURAK BAŞEL

Başel Holding Yönetim Kurulu Başkanı

Teknolojik devrimin, iş dünyasında yıkıcı etkiler yarattığı kadar süreci iyi şekilde değerlendiren firmalar için zengin fırsatlar yarattığını ifade eden Başel, söz konusu sürece hızlı ve etkili biçimde adapte olan işletmelerin, ürün portföylerini dijital geleceğe uyum sağlayacak biçimde geliştireceğini, bunu yapmayanların ise kaset çalarlarla aynı kaderi paylaşacağını söyledi.

Burak Başel, dijital dönüşümle birlikte tekil satın almaların, yerini müşterilerle kurulan uzun süreli ilişkiler ve devamlı iletişime bıraktığına işaret ederek dijital bağlantıların, her türlü fiziksel iletişimin önüne geçtiğini vurguladı.

Başel, şirket ve şirket çalışanlarına büyük avantaj ve kolaylık sağlayan dijital teknolojilerin getirilerinden faydalanmak için daha fazla kapsamlı çalışma yapılması gerektiğini sözlerine ekledi.

"Teknoloji iş hayatına yeni ve daha pratik işe alım yöntemleri kazandırırken, işletmelerde yer alan ve doldurulmak istenen pozisyonları da hem isim, hem de nitelik açısından değişime uğrattı. "Yapay zeka" ve "otomasyon" kısa süre önce yalnızca heyecan verici bilim kurgu filmlerine ait birer kavramken, bugün başlı başına gerçek birer iş pozisyonu olarak karşımıza çıkıyor."

"Dijital dönüşümün etkileri, her sektörde görülmeye başladı"

Soru:Günümüz dünyası öylesine hızlı ve hareketli ki en köklü işletmeler bile sektörel dengeleri altüst eden yeni teknolo-

jileri ve dijital dönüşüm trendlerini takip ederken zorlanabiliyor. "Dijital" kavramı ise son yıllarda, tıpkı "inovasyon" kavramı gibi, işletmelerin başarmak için yoğun çaba harcadıkları ancak yine de tam anlamıyla ulaşamadıkları bir hedef haline geldi. Peki, işletmeler için "dijital" ne anlama geliyor?

Başel: Terimin kendisi o kadar geniş kapsamlı ki, dijitalleşme söz konusu olduğunda işe nereden başlanacağını ya da bu dijitalleşmede başarının ne olduğunu anlamak son derece zor olabiliyor. Dijital dönüşüm işletmeler açısından önemli hale geldikçe, bu kavramın etkileri istisnasız her sektörde ve hatta yaşam alanında görülmeye başlandı. Bu etkilerin kısa ya da uzun vadede önemsizleşmesi gibi bir durum söz konusu olmadığından, rekabet ortamında rakiplerinin gerisinde kalmak istemeyen işletmelerin konuya bir an önce dört elle sarılmaları gerekiyor.

"İstihdam, sadece başlangıç"

Soru: İşletmelerin dijitalleşme konusundaki istihdam politikalarının bir önemi var mı?

Başel: Dijital dönüşüm için yeni çalışanlar istihdam etmek yalnızca bir başlangıç. Bugün pek çok şirket, dijital dönüşüm yarışında öne geçebilmek için bu alanda çalışacak elemanlar istihdam etmeye yöneliyor. Yapılan son araştırmalar, İngiltere'de her 10 şirketten 8'inin dijital dönüşümüne yönelik eleman alımları gerçekleştirdiğini, CFO'ların üçte birinin aynı amaçla çalıştıkları işletmenin finans departmanında yeni pozisyonlar oluşturduklarını ve finans alanında çalışan yöneticilerin yarısından fazlasının dijital dönüşümün gerçekleşmesine destek olacak geçici personel istihdam etmeyi planladıklarını ortaya koyuyor. Söz konusu veriler, heyecan verici olsa da bu istihdam dalgasının yalnızca bir başlangıç olduğunu söylemek zorundayız. Dijital dönüşümüne önderlik edecek doğru yetenekleri bulmak ve işe almak işletmeler için büyük yeniliklerin kapısını açıyor, ancak asıl önemli olan teknolojiyle ilgilenen ve ilgilenmeyen diğer tüm elemanların da bu dönüşümün birer parçası haline gelmelerini ve onu benimsemelerini sağlamak.

"Dijital dönüşümüne yatırım yapmayanlar, olumsuz sonuçlarla yüzleşecek"

Soru:İşletmeler dijital dönüşümüne nasıl ve nereden başlamalı?

Başel: Dijital dönüşümün başlangıcı, temel olarak ürün (dışsal alan) ve süreç (içsel alan) olmak üzere iki alanda gerçekleşmelidir. Ürün tarafına bakıldığında, araştırma ve geliştirme departmanlarının, şirketlerinin ürettiği ürün ya da hizmetlerin dijital çağa ayak uydur-

abilmesi için durmaksızın çalıştığını görmek mümkün. İster büyük bankalar, ister satış ya da üretim şirketleri, ister başka herhangi bir sektör söz konusu olsun; tüm köklü firmalar, günümüzün eskiyi yıkmaya günü olduğunun ve yalnızca bu yıkımı korkusuzca gerçekleştirebilenlerin pazarda ayakta kalabileceğini biliyor. Mevcut şöhretlerine ve/veya pazar paylarına güvenerek dijital dönüşümüne gerekli yatırımı yapmayanlar ise kısa bir süre sonra bu kararlarının olumsuz sonuçlarıyla yüzleşmek zorunda kalacaklar.

Teknolojik devrim iş dünyasında yıkıcı bir etkiye neden olsa da aslında onu iyi değerlendirebilen firmalar için zengin fırsatlarla dolu bir süreç. Süreci en iyi yöneten ve adaptasyonunu hızlı ve etkili biçimde gerçekleştiren işletmeler ürün portföylerini dijital geleceğe uyum sağlayacak biçimde geliştirirken, diğerleri maalesef kaset çalarlar ile aynı kaderini paylaşacaklar.

"Dijital bağlantılar, fiziksel iletişimin önünde"

Soru:Peki, sizce ürün mü önemli yoksa müşteri deneyimi mi?

Başel:Günümüzde ürünler, işletmelerin temel odak noktası olmaktan giderek uzaklaşıyor. Modern çağın işletmeleri artık ürünlerden değil, müşteri deneyiminden ve sağladıkları hizmetlerden bahsediyorlar. Tekil satın almalar, yerini müşterilerle kurulan uzun süreli ilişkilere ve devamlı iletişime bırakıyor, dijital bağlantılar ise her türlü fiziksel iletişimin önüne geçiyor.

Apple Music ve Spotify gibi abonelik sistemiyle çalışan servislerin sayesinde müzik endüstrisinde dijital satışların fiziksel satışları geride bırakması bu duruma verilebilecek en isabetli örneklerden biri. Bunun yanı sıra Nielsen'in Mart 2018 tarihli bir araştırmasına göre İngiltere'de insanların %70'i ücretsiz uydu kanallarını izlemek yerine aylık belli bir abonelik ücreti karşılığında özel televizyon servislerine (Netflix, Amazon vb.) bağlanmayı tercih ediyor. Bunlar, her ne kadar ilginç istatistikler olsa da, çeşitli müzik ve televizyon hizmet sağlayıcılarının kendilerini diğer işletmelerden ayırmak ve müşteri deneyimini zenginleştirmek adına attıkları dijital adımlar söz konusu oranlardan çok daha ilgi çekici.

"Yapay zeka ve otomasyon, gerçek iş pozisyonları oldu"

Soru:Dijital süreçlerin iş yerlerini nasıl değiştireceğini düşünüyorsunuz?

Başel: Dijital dönüşümün işletmeler açısından en önemli yönlerinden biri elbette bu yeni teknolojilerin çalışma biçimlerimiz üzerinde yarattığı değişiklikler. Ancak iş süreçle-

rini dijitalleşmeye tam anlamıyla entegre edebilmek adına kat etmemiz gereken çok fazla yol var. İnternet üzerinden yapılan görüntülü iş mülakatlarının, hala pek çok teknik aksaklıkla kesintiye uğrayabiliyor olmalarına rağmen, giderek yaygınlaşması dijital teknolojilerin iş hayatında hem işletmeye, hem de çalışanlara ve eleman adaylarına büyük kolaylıklar sağladığına, ancak bu teknolojilerin getirilerinden faydalanabilmek için daha kapsamlı çalışmalar yapılması gerektiğine bir kanıt niteliğinde. Teknoloji iş hayatına yeni ve daha pratik işe alım yöntemleri kazandırırken, işletmelerde yer alan ve doldurulmak istenen pozisyonları da hem isim, hem de nitelik açısından değişime uğrattıyor. “Yapay zeka” ve “otomasyon” kısa süre önce yalnızca heyecan verici bilim kurgu filmlerine ait birer kavramken, bugün başlı başına gerçek birer iş pozisyonu olarak karşımıza çıkıyor. Yani robotik teknolojiler kimilerinin endişelerinin aksine insanların işlerini ellerinden almıyor, aksine yeni iş alanları doğuruyorlar.

Bugün insanlar ve robotlar arasındaki ilişkinin sakin bir çizgide ilerlediğini söylemek mümkün. IBM’in CEO’su Ginni Rometty gibi teknoloji sektörü liderleri; robotların gelecekte insanların yapmak istemediği emek yoğun işleri üstleneceklerini, ancak süreçlerin yönetiminin her koşulda insanlarda olacağını öngörüyorlar. Bu konuda yapılan çeşitli araştırmalar ise yapay zeka ve otomasyon süreçlerinin işletmelerin kaderlerini olumlu yönde etkileyeceği sonucunu ortaya koyuyor.

2018 yılında yayınlanan bir araştırmaya göre yüksek ölçüde otomatikleşmiş işletmelerin 2020 yılında belirgin bir gelir artışı yaşamaları ihtimali diğer işletmelere göre %15 daha yüksek. Bu öngörünün en önemli dayanağı, emek yoğun iş süreçlerini otomasyona bağlayan işletmelerin sahip oldukları insan kaynağını daha yaratıcı işlerde kullanabileceği gerçeği. Otomasyon ayrıca giderek genişleyen, dolayısıyla daha etkin kapasite ve veri yönetimi sistemlerine ihtiyaç duyan iş ağlarının sağlıklı biçimde işlemesi adına da bir zorunluluk haline geliyor. Otomasyonun yanı sıra yapay zekanın gelişiminin de işletmeler üzerinde son derece olumlu etkilere sahip olacağı düşünülüyor. Örneğin İngiliz hükümeti, İngiltere’nin 2035 yılında yalnızca yapay zeka sayesinde gelirlerini tam 654 milyon Euro arttırabileceğini öngörüyor.

“Dijital dönüşüm, çalışma ortamlarını olumlu yönde değiştiriyor”

Soru: Dijital geleceğin nasıl olacağını öngörüyorsunuz?

Başel: İşletmelerin dijital geleceğine umutla bakmamız için elimizde pek çok sebep var. Dijitalleşme ister temassız kredi kartları gibi küçük, ister tamamen otomatikleştirilmiş üretim süreçleri gibi büyük ölçekte olsun, verimliliği artırıcı ve yeni iş alanları yaratıcı niteliğiyle hem çalışanların, hem de müşterilerin hayat kalitelerini yükseltiyor. Yeni ürünler müşteriler için yeni ve eşine rastlanmamış deneyim fırsatları ortaya çıkarırken, gelişen iş süreçleri çalışma ortamlarını olumlu yönde değiştirip geliştiriyor.

Dijital dönüşümün beraberinde getirdiği karmaşayı anlamlandırabilmek ve kendi iş modellerine ve sektörlerine uyarlayabilmek şüphesiz işletmelerin bu süreçte karşılaştıkları en büyük zorluk. Ancak, bu zorluğun doğru yetenekleri şirket bünyesine katarak, doğru teknolojilerden faydalanarak ve doğru bir strateji belirleyerek aşılması mümkün. Söz konusu sınavdan geçebilen işletmeleri ise son derece heyecan verici bir dijital gelecek bekliyor.

MURAT YILDIRIM

Mobilya Ahşap Sanayi Şti.Ltd.

Konforun Tek Adresi !

- Büro, okul, ibadethane, otel, lokanta, sinema, tiyatro vb.
kapalı alanlar için mobilya imalatı

-Mobilya ve mobilya aksesuarları toptan ticareti

Telefon: 05488801019

Adres: ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
20. SOKAK NO:22 LEFKOŞA

Bolief

LUNCHEON MEAT

Kuzey
Kıbrıs'ın
Bolibif
Markası

ŞİMDİ YÜKSEK ET ORANLI
ÖZEL SERİSİ
İLE DAHA ÇOK LEZZETLİ

Hollanda'dan gelen Kıbrıslı

Sevket Hancıerli Ticaret Ltd.

Bolief bir Sevket Hancıerli markasıdır. Kurtuluş Sokak No: 2 Yenikent, Gönyeli, Lefkoşa, KKTC • Eposta: info@shancerli.com • WEB: www.sevkehancerli.com • Telefon: +90 392 223 4855 • Faks: +90 392 223 4856

*Sadece bir ev değil, yepyeni
bir yaşama kucak açmaya hazır olun.*

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

100 m2
Dükkanlar
64,000 Stg.

91 m2 Daireler
2 + 1 Daire

54,000 Stg.

132 m2 Daireler
3 + 1 Daire

65,000 Stg.

10,000 Stg. Peşinat ve
ayda sadece 200 Stg taksitle

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44
www.hacialihomes.com

Kıbrıs Postası Direktörü Polat Alper, 4.0 dijitalleşme teknolojisini ve bu teknolojinin toplumsal dönüşümlerini değerlendirdi

POLAT ALPER

Kıbrıs Postası Direktörü

4.0 teknolojisinin, Almanların rekabet edilebilirliğini sürdürmek ve geleceğe yönelik yatırım yapmak amacıyla ürettiği bir strateji olduğunu söyleyen Alper, 4.0 teknolojisinin kavramının ilk bakışta robotik bir ismi çağrıştırdığını belirterek, söz konusu teknolojinin, devasa bir sanayi devrimi olduğunu vurguladı.

Polat Alper, son birkaç yıldır gündemde olan otomasyon, yapay zeka, robot teknolojisi gibi teknik konuların tümünün altında toplandığı ana çatının, 4.0 dijital teknolojisini olduğunu söyleyerek, geleneksel üretim anlayışının yeniden şekillenmeye başladığını ifade etti.

4.0 teknolojisinin, bizim coğrafyamız için ise ayrı bir fırsat olduğu değerlendirmesinde bulunan Alper, "Bu tür toplumsal değişimlerde pozisyon almak için altyapı, eği-

4.0 teknolojisi, bizim için bir fırsat

tim düzeyi ve kültürel olarak hazır olmamız önemli bir avantaj sağlıyor. Bu saydığım noktalardaki eksikliklerimizi, çok kısa sürede tamamlamak ve sorunu ortadan kaldırmamız gerekiyor." şeklinde konuştu.

"Ben de o tipik 'insan emeğinin yerini makineler mi alacak?' tartışmasında, mavi yakalıların işlerini robotların yapacağını savunanların yanında yer alıyorum. İşte tam da bu nedenle üretimin, dağıtımın ve tüketimin her kademesinde nitelikli insan önem kazanacak."

"Yeni bir dünya kuruluyor"

Soru: Endüstri 4.0 veya diğer bir adıyla 4.0 Sanayi Devrimi nedir? Siz, bu devrimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Alper: Endüstri Devrimi ya da 4.0 Sanayi Devrimi terimi ilk olarak 2011 yılında Almanya Hannover Fuarı'nda kullanıldı.

Bu fikrin doğuşunun sebebi aslında, küresel boyutta yaşanan köklü değişimlere ayak uydurmak zorunda kalan ve artan rekabet koşulları arasında, rekabet üstünlüklerini devam ettirebilmek amacıyla, üretim firmalarının geleceğe yönelik geliştirdikleri bir stratejiydi.

Geleneksel noktada "İnternet" veya "Endüstriyel İnternet" olarak da bilinen bu devrim, bugünkü üretimin teknolojik değişimini tarif ediyor. Genel olarak "Endüstri 4.0" için, gelecekteki üretim anlayışının, teknolojik gelişmelerle birlikte, yeniden şekillenmesi diyebiliriz. Bu dünyanın farklı nitelikte bir üretim ve eğitim sürecini bize dayatmakta olduğunu görmeliyiz. Bu süreç, yaratıcı insan gücüne en fazla gereksinim duyulan bir süreç olacaktır. Yaratıcı zekanın en fazla ihtiyaç duyduğu iki temel kavram ise yarıştaki ulusların kaderini

belirleyecektir. Bu iki kavramdan birincisi özgürlük, diğeri ise şeffaflık olacaktır. Özgürlük, bugüne kadar güncel hayatımıza siyasi anlamda girmişse de bundan sonra, bu kavramı akademik yaratıcılığın geliştirilmesi olarak da ele almak zorundayız. Şeffaflık ise, tüm toplum katmanlarının enerjisini ve üretkenliğini sisteme katmak açısından önemli olacaktır. Bu; tasarımdan üretime, üretimden bakıma kadar tüm alanlarda bir zorunluluk olarak karşımıza çıkacaktır.

"4.0 teknolojisi, bizim için bir fırsat"

Bizim coğrafyamız ilginçlikler coğrafyasıdır, yarım kalmışlığın, kimi alanlarda, dünyanın fersah fersah önündeyken, kimi alanlarda en basit konularda dahi bir türlü adım atamayan bir paradoksla yaşamaya alışmış, alıştırılmış bir coğrafyadır. Bizim coğrafyamız, bundan önceki dönüşümlerde treni kaçırdı, matbaayı kaçırdı, sanayi devrimini kaçırdı, bilgi toplumu indeksinde olmamız gereken yerin de ne yazık ki fersah fersah altındayız.

Bu bağlamda Endüstri 4.0 bir milat ve bizim için bir fırsat. Ama çok önemli sorunlarımız var. Bu tür toplumsal değişimlerde pozisyon almak için altyapı, eğitim düzeyi ve kültürel olarak hazır olmamız önemli bir avantaj sağlıyor. Bu saydığım noktalardaki eksikliklerimizi, çok kısa sürede tamamlamak ve sorunu ortadan kaldırmamız gerekiyor. Kolay olmadığını bilerek söylüyorum. Bu bağlamda eksikliklerimizin bizi engellemeye devam edeceği ancak yerimizde sayamayacağımız bilinci ile kararlar almalıyız.

"Muhafazakar davranan, silinecek"

Soru: Genç kuşaklar; Yani X, Y, Z ve Alfa Kuşağı bu gelişimin neresinde?

Alper:Dünya genelinde genç kuşaklar X,Y,Z ve Alfa olarak adlandırılıyor. Bu kuşaklar arasında inanılmaz farklılıklar var. Alfa kuşağı, henüz çocuk. Fakat, özellikle 2000 yılı ve sonrasında doğan ve Z kuşağı olarak adlandırılan kuşak, akıllı telefonlar, tablet bilgisayarlar ile her alanda aktif. İnternet aracılığıyla sosyalleşmeyi tercih ediyorlar. Benim kuşağımla aralarında ciddi farklar var. Bundan hiç tereddütüm yok. Çünkü, bir Z kuşağı temsilcisi de bizim evde var.

Bu farklılıkları, nostaljik bir genellemeyle iyi-kötü, doğru-yanlış olarak değerlendirmek bizim işimiz değil. Esasında bizi ilgilendiren husus; bu kuşak ve dolayısıyla medyaya, gazeteye, internete yaklaşım farklılığının niteliklerini çözmek, bu temelde değişen alışkanlıklar ve yaşam biçimlerine uygun bir şekilde medyayı da yeni bir şekilde dizayn edebilmek. Önemle tekrar ediyorum; bunu yapabilen ilerleyecek; muhafazakar davranarak yerinde sayan ise silinip gidecek.

Değişim, önceki dönemlerdeki gibi 'eskiyi' zaman içerisinde silikleştirip tarih sahnesinden atmıyor. Her şey artık o kadar hızlı ki, yılların 'değişmez' denilen alışkanlıkları, gün geliyor, kısa zamanda yok olabiliyor. 'Kağıdın kokusunu almam lazım' diyen eski kuşağın elleriyle ekranı büyütme çabalarını gördükçe yeni dönem değişiminin hızı ve yıkıcı etkisini bir kez daha anlıyoruz.

2000 sonrası nesil, diğer nesillerden farklı olarak, internet ve teknoloji ile doğdu. Teknoloji ile büyüyen Z kuşağının eğitimi nasıl olmalı, nasıl bir gelecek onları bekliyor konusunu çok araştırmış olsam da net birşey söylemekten kaçınıyorum. Bu konuda tüm dünyada halen çok sayıda tartışma sürüyor.

"Nitelikli insan, önem kazanacak"

Soru:Endüstri 4.0 ile birlikte geleceğin meslekleri neler olacak?

Alper:Eğitimciler, bu kuşağın daha özgür bir eğitim ortamında yetiştirilmesi gerektiğini savunuyor. Gereçekleri ise sonuç ile ilgili; inovatif ürünler üreteceksek, bu ürünü üreten bir nesil için gereken ortamı ha-

zırlamamız gerekiyor. Dolayısıyla üretilsin ve hazırda duran bir kesim bunu tüketsin şeklindeki klasik, kapitalist mantığın yerini artık tüketecek olanlar da üretim sürecinin içerisine dahil edilsin şeklinde esaslı bir nüans yerleşmeye başlıyor. Özetle öngörüm, teknolojik gelişimin hızı, üretim süreçlerinin otomasyonu ve süratlenmesi ile süreç içinde herkesin beyaz yakalı olmasını gerektireceğini düşünüyorum. Ben de o tipik 'insan emeğinin yerini makineler mi alacak?' tartışmasında, mavi yakalıların işlerini robotların yapacağını savunanların yanında yer alıyorum. İşte tam da bu nedenle üretimin, dağıtımın ve tüketimin her kademesinde nitelikli insan önem kazanacak.

Endüstri 4.0 artık hayatımızda

Endüstri 4.0, son dönemde sıkça kullanılan tabirler arasında yer alıyor. Sanayi devriminin dördüncü jenerasyonu olarak nitelendirilen Endüstri 4.0, ilk kez Almanya'da bir fuar esnasında telaffuz edilmiştir. Peki, Endüstri 4.0 nedir ve ne anlama gelmektedir? İşte,

yeni nesil sanayiciliğin bir tanımı olarak nitelendirilen bu tabirin ortaya çıkışı ve anlamı hakkında bazı detaylar...

Endüstri 4.0 endüstrinin yeni bir boyut kazanmasına olanak sağlayacak. Bilişim teknolojileri ile endüstri faaliyetlerini bir araya getiren Endüstri 4.0'ın ana bileşenlerinden ilki, "Yeni Nesil Yazılım ve Donanım", yani bugünün klâsik donanımlarından farklı olarak düşük maliyetli, az yer kaplayan, az enerji harcayan, az ısı üreten, ancak bir o kadar da yüksek güvenilirlikte çalışan donanımlar ve bu donanımları çalıştıracak işletim ve yazılım sistemlerinin kaynak ve bellek kullanımı açısından tutumlu olması hedefidir.

İkinci ve belki de en önemli bileşen ise "Cihaz Tabanlı İnternet" (İng. Internet of Things), yeryüzündeki tüm cihazların birbiriyle bilgi ve veri alışverişi için kullanıldığı, her türlü araç gerece entegre edilmiş, sensör ve işleticilerle donanmış, internet bağlantılı akıllı elektronik sistem bu sisteme kısaca "Siber-Fiziksel Sistemler"de denilebilir.

Üretim sürecinde fabrikalardaki makinelerde siber-fiziksel sistemlerin kullanılması demek insanlardan neredeyse bağımsız olarak kendi kendilerini koordine ve optimize ederek üretim yapabilecek 'akıllı fabrikalar' demektir. Eğer Endüstri 4.0 stratejisi gerçekleşirse üretim süresi, maliyetler ve üretim için ihtiyaç duyulan enerji miktarı azalacak, üretim miktarı ve kalitesi artacak.

Size göre bir Özyalçın mutlaka vardır.

ÖZYALÇIN
CONSTRUCTION

T 0392 650 29 00

E sales@ozyalcinconstruction.com

M 0548 850 29 00

W ozyalcinconstruction.com

Digiturk faturanıza internet bağlayalım

Digiturk ve internet tek faturada,
hem de çok uygun fiyata evinizde!

Digitech İletişim Ltd. | www.digiturkkibris.com | 444 77 33

Ekrem Güneş Solar Ltd. Direktörü Ekrem Güneş, yenilenebilir enerji sistemlerinde yakın zamanda ada genelinde kısıtlamaya gidileceğini söyledi ve bilgi verdi:

EKREM GÜNEŞ

Ekrem Güneş Solar Ltd. Direktörü

2007 yılından günümüze sektörde faaliyetlerini sürdüren Güneş, yenilenebilir enerji sistemlerini kullanmanın avantajlarını anlattı.

Yenilenebilir enerji sistemleri konusunda ülkemizde bir kısıtlamanın söz konusu olduğunu söyleyen Güneş, Türkiye’den gelmesi planlanan enterkonnekte sistemin gelmesiyle birlikte bu sınırlamanın ortadan kalkacağını ifade etti.

“Son bir yılda çok hızlı bir artış oldu. Talepler, normal seyrin 4 katı kadar arttı diyebilirim. Bir yıl önceki satışlarımız, aylık olarak 10-15 konut iken şu an ayda 60 – 70 konut arasında seyrediyor. İnsanlar, eskiden yenilenebilir enerji sistemi kullanmaya cesaret edemiyor ve yaygınlaşmasını bekliyordu. Ancak, son bir yılda ciddi bir ivme kazanıldı. Çünkü, insanlar, elektrik zamlarından ötürü bir alternatif aramaya başladı.”

Soru:Sizi tanıyabilir miyiz?

Güneş: Adım, Ekrem Güneş. Enerji sektörüne, yaklaşık 2007 yılında girdim. 2007 yılından beridir de sadece yenilenebilir enerji alanında faaliyet göstermekteyim. Asıl uzmanlık alanım, enerji verimliliğidir. Adanın en eski yenilenebilir enerji firmasıyız.

“Müşterilerimize sınırlı sistem kurmayı tavsiye etmiyoruz”

Soru: Yenilenebilir enerji sistemleri kullanılmaya başlandıktan ne kadar zaman sonra verimli hale gelir?

Güneş: Aynı gün itibarıyla verimli olmaya başlar. Kurulum yapıldıktan sonra üretime başlıyoruz. Kıb-Tek onayından sonra da mahsuplaşma dediğimiz aşamaya geçilir. Yani,

“Solar sistemde mevcut kota dolmak üzere”

Kıb-Tek’ten aldığımız enerjiyle güneş enerjisinden ürettiğimiz enerji, kilowatt bazında karşılaştırılır. Siz, daha fazla üretim yapmışsanız, ürettiğiniz enerjinin fazlası, bir sonraki aya aktarılıyor. Eğer tam tersi bir durum olarak Kıb-Tek’ten fazla enerji çekilirse ve bir önceki aydan kalma enerji gücünüz yoksa aradaki farkı ödüyorsunuz. Biz, genelde müşterimize, sınırlı bir sistem kurmayı tavsiye etmiyoruz. Çünkü, sistem kurulduktan sonra insanlarda bir rahatlama oluyor. Fatura, ‘sıfır’ olarak geldiği zaman biraz daha rahat kullanıma geçiliyor. Bu yüzden biz, müşterilerimizle çıkan gücü değil onun bir büyüğünü kurmalarını tavsiye ediyoruz.

“Enterkonnekte ile sınırlama ortadan kalkacak”

Soru:Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını konusunda ülkemizde bir kısıtlamaya gidilecek. Böyle bir şey gerçekleşirse bunun dezavantajları ne olur?

Güneş: Ada genelinde bir kısıtlama olacak. Çünkü, Kıb-Tek’in mevcut santrallerinin, maksimum yüzde yirmisi kadar yenilenebilir enerji kurulabiliyor. Mevcut kota da dolmak üzere. Bu kotanın dolmaması için de ada genelinde bir kısıtlamaya gidilecek. Bu durum, bizler için iyidir. Çünkü, Türkiye’den enterkonnekte dediğimiz elektrik hattı gelmediği sürece ülkemizdeki solar setörün iki yıllık ömrü kalmış durumdadır. Bu süre dolduktan sonra biz sistem kuramayacağız. Söz konusu iki yılı, en iyi şekilde kullanmak ve her eve kurulum sağlamak için yedi kilowattları beş kilowatta, 15’likleri ise 10 kilowatta düşürmenin daha uygun olacağını düşünüyoruz. Hem bütün konutların faydalanma şansı olsun hem de biz solar sektörülerinin de ömrü uzasın. Enterkonnektenin devreye girmesiyle söz konusu sınırlama ortadan kalkacak. Çünkü, üretimimizin fazlasını, uluslararası bir

hattan Türkiye’ye veya başka ülkelere verebiliyoruz. Dolayısıyla bu hat gelene kadar söz konusu sınırlamanın doğru olacağını düşünenlerden birtanesiyim.

“Elektrik giderleri, üç ile yedi kilowatt arasında değişim gösteriyor”

Soru:Yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulum maliyeti nedir?

Güneş: Konut bazında tek fazlı evler için konuşacak olursak, genelde üç kilowatt ile yedi kilowatt arası değişkenlik görülebilmektedir. Bu, tamamen sizin evinizdeki tüketimle alakalı bir şeydir. Yani, sizin evinizde, kendi standartlarınız vardır. O standartlardaki tüketimle ihtiyacınız olan elektrik gideriniz üç ile yedi kilowatt arasında değişebilmektedir. Üç kilowattlık bir sistem yaklaşık 4 bin Euro’dan başlar. Yedi kilowattlık sistemler ise 9 bin Euro’ya kadar çıkabilmektedir. Üç fazlı evlerde ise 15 kilowatta kadar kurulum yapılabilmektedir. Söz konusu evler de havuzlu villaların yoğunlukta olduğu, elektrik tüketim maliyetlerinin yüksek olduğu konut tipleridir. Bu evlere yapılacak olan sistem kurulumu ise kurulacak alana ve kullanılacak malzemeye göre 15 bin ile 18 bin Euro arasında değişiklik gösterebilmektedir.

İşletmelerde ise bu durum farklıdır. Kurulacak olan sistem ve fiyat, işletmenin çektiği güç ile alakalıdır. Yani işletmelerde, konutlarda olduğu gibi bir standart yok. İşletmeler, 200 kilowattın üzerine çıkmamak kaydıyla ihtiyacı kadar olan sistemi kurabilmektedir.

“İnsanlar, elektrik zamları yüzünden alternatif arıyor”

Soru:Yenilenebilir enerji sistemlerine karşı talep oranları ne durumdadır?

Güneş: Son bir yılda çok hızlı bir artış oldu.

Talepler, normal seyrin 4 katı kadar arttı diyebilirim. Bir yıl önceki satışlarımız, aylık olarak 10-15 konut iken şu an ayda 60 – 70 konut arasında seyrediyor. İnsanlar, eskiden yenilenebilir enerji sistemi kullanmaya cesaret edemiyor ve yaygınlaşmasını bekliyordu. Ancak, son bir yılda ciddi bir ivme kazanıldı. Çünkü, insanlar, elektrik zamlarından ötürü bir alternatif aramaya başladı. Buna ek olarak bizim anlaşmalı olduğumuz bankalar var. Müşterilerimizi de bu bankalara yönlendirerek daha kolay ödeme yapmalarını sağlıyoruz. Elektrik faturalarına ödeyecekleri parayı bu şekilde değerlendiriyorlar. Yani insanlar, normal elektrik faturasında yazan miktara ek olarak 150-200 TL daha fazla ödeyecek ama kendileri için ödemiş olacaklar. Bankadaki borç süresi bittiği zaman ise başka para ödemeyecekler. Ayrıca, bu sistemin bakımı yok, servisi yok, bozulma riski yok. Ömür boyu kullanılacak bir sistem.

“Elektrik tüketim maliyeti en yüksek ülkelerden biriyiz”

Soru:İşletmelerde yenilenebilir enerji sistemlerinin kullanılmasını öneriyor musunuz?

Güneş: Tabii ki. Yüzde yüz öneriyoruz. Çünkü, işletmelerin en büyük giderleri, işçi ve elektrik maliyetleridir. Kıbrıs, dünyada elektrik tüketim maliyeti en yüksek olan yerlerden biridir. Yani, bu anlamda ilk beşin içindeyiz.

HÜSEYİN SARI MOBİLYA LTD.

Yeniden Daha Yeniye

Evinizi Döşüyoruz

Adres: BÜYÜK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ E BLOK PARSEL NO:4 MAĞUSA

Telefon: 05338686406 E-Mail: huseyinsari@hotmail.com

Yenilenebilir Enerji Mühendisi ve Cabacaba Yenilenebilir Enerji Sistemleri Direktörü Nafi Cabacaba 2014 yılından bugüne kullanımı hızla yaygınlaşan solar enerji sistemleri hakkında istatistiki verileri Ekonomi Gazetesi'yle paylaştı. Cabacaba, solar sistem kullanan tüketici sayısında ciddi bir artış yaşandığına vurgu yaptı ve ekledi:

NAFİ CABACABA

Yenilenebilir Enerji Mühendisi ve
Cabacaba Yenilenebilir Enerji Sistemleri
Direktörü

“ ‘Fatura göndermeyen’, güneş enerjisi ile elektrik üretimi (solar) sisteme yönelim yıldan yıla artıyor. Kib-Tek resmi verilerine göre; 2014’te yalnızca 38 tüketici elektriğini solar sistemle güneş enerjisinden karşılarken, bu sayı 2019’da 3 bin 500’e yükseldi. Sistemin fiyatı kaliteye, firmaya ve panele göre değişkenlik gösterse de, ortalama rakamlar 5 bin Euro’dan başlıyor, 8 bin 500 Euro’ya kadar çıkabiliyor. 5 kilovat ile 7 kilovatlık sistem 750 TL ile bin 300 TL değerindeki elektrik faturasını karşılayacak oranda elektrik üretebiliyor.”

"Yaklaşık üç bin beş yüz tüketici solar sistem kullanıyor"

"5 kilovat sistem, 5-6 bin Euro"

Bugün itibarıyla, solar sistem kullanan tüketicilerin bin 606’sı ‘konut’, 70’i ‘ticari’, 17’si ‘endüstri’, 11’i ‘su motoru’, 5’i ‘turizm’, 2’si ‘soğuk zincir’, 1’i de ‘devlet’ tarifesinde.

Solar sistemi tercih eden kişilerin sayısında geçtiğimiz yıla oranla yüzde 50 artış yaşandı. Konut ve apartmanlara en çok 800 TL değerinde elektrik faturasına eş, 5 kilovat sistemlerin tercih ediliyor. Söz konusu sistemin maliyeti 5 ile 6 bin Euro arasında değişiklik gösterebiliyor. Bunun yanında vatandaşlar, kurulum sırasında vatandaşların Kib-Tek’e ‘kontrol ücreti’ olarak bir defaya mahsus 80 Sterlin ödüyor.

Konut ve apartmanlar için tercih edilen sistemlerin, neredeyse birebir oranda aynı olduğunu söyleyebiliriz. 5 kilovat değerindeki sistem için 16 panel kuruluyor. Bu kurulum için de 45-50 metre karelik bir alana ihtiyaç duyuyoruz. Vatandaşlar arasında en çok 800 TL değerindeki, elektrik faturasına eş olan 5 kilovatlık sistem tercih ediliyor. Bu sistemin değeri ise 5-6 bin Euro civarındadır. Sistemin kurulması için de 45 metre karelik alana ihtiyaç duyuluyor.

"Geçen yıla oranla yüzde 20 artış yaşandı"

2014 yılında 38 tüketici, 2015 yılında 302 tüketici, 2016 yılında 583 tüketici, 2017 yılında 1.026 tüketici, 2018 yılında 1.599 tüketici ve

günümüzde ise 3 bin 500 tüketici solar sistem kullanmaya başladı. Yani, geçtiğimiz yıla oranla yüzde 50 artış yaşanmış durumda.

Yıldan yıla artış

Yıldan yıla, solar sistem kullanan tüketici sayısı ciddi artış gösterdi. Örneğin; 2014’te 38 tüketici bu sisteme dahilken, 2015’te 302 abone elektriğini kurduğu güneş enerjisinden elde etti. Bir yılda, yüzde 694 artış yaşandığı görüldü, tüketicilerin hepsinin ‘konut’ tarifesinde olduğu kayıtlara geçti. 2016’da 583 2016’da solar sistem kullanan tüketici sayısı daha da artarak 583’e ulaştı.

Bunlara ek olarak ticari, endüstri ve turizm de solar sisteme yöneldi... 2017’de ticari, endüstri, su motorları, turizm tarifesindeki tüketiciler de solar sisteme yönelmeye başladı. Verilere göre; söz konusu yıl toplamda bin 26 tüketici, kullandıkları elektriği kurdukları güneş enerjisi ile sağladı. Bunların bin 10’u ‘konut’, 12’si ticari, 2’si endüstri, 1’i turizm, 1’de su motorları tarifesindeydi. 2018’de solar sistemi kullanan tüketici sayısı bin 599’e yükseldi... Bu yıl, tüm tarifelerde güneş enerjisi kullanan tüketici sayısı yükselmeye devam etti. Bin 494 tüketicinin ‘konut’, 69 tüketicinin ticari, 17 tüketicinin endüstri, 5 tüketicinin turizm tarifesinde olduğu görüldü. Su motorları tarifesinden 12, soğuk zincir ve ağıllar tarifesinden 1, devlet tarifesinden de 1 tüketici sisteme dahil oldu.

2019'da üç binin üzerinde tüketici

Kademeli olarak artış, 2019'da da sürdü. 2019 yılının başlarında solar sistem kuran tüketici sayısının bin 712 olduğu görüldü. Diğer yıllarda olduğu gibi konut tarifesinde yer alan tüketicilerin bulunduğu kayıtlara geçti. Konut tarifesinden bin 606 kişi solar sisteme geçti. İşyerlerine kurulacak solar sistemler, kullanılacak elektriğe göre değişiklik gösteriyor. Showroom, küçük işletme, otellere yerleştirilecek

paneller daha farklıdır. Ayrıca, bu tür sistemlerin maliyeti, 10 bin Euro'dan başlayıp, 2 milyon Euro'ya kadar çıkabiliyor.

"25 yıl garanti, 45 yıl ömür"

Sistemlerin, 25 yıl garantisi ve 45 yıl ömrü vardır. Bu anlamda, mahsuplaşma usulü devrededir. Sistem mahsuplaşma usulüdür. Gündüz verir, gece alırsınız. Tüketiciler, konutlar için 40-45 TL, iş yerleri için ise 50-60 TL'lik maktu ücret ödemektedir.

ALTUNDAĞ
Elektrik / Solar

UĞUR ALTUNDAĞ
Direktör

Adres: Organize Sanayi Bölgesi 13, Sk. No:42
Gazimağusa
Telefon: 0533 847 40 05 / 0548 847 40 05
E-Mail: altundagelektrik@hotmail.com

ADA DÖŞEME EVİ LTD.

Eviniz için en iyi seçim...

Telefon: 05428730563 - 05338618394
Adres: 33/35 MAHMUT PAŞA SOKAK SURLARIÇI LEFKOŞA
E-mail: info@adadoseme.com - www.adadoseme.com

Atlantis

120x
240
CM
48x96"

NG | KUTAHYA
SERAMİK

CN CAHİT NECİPOĞLU

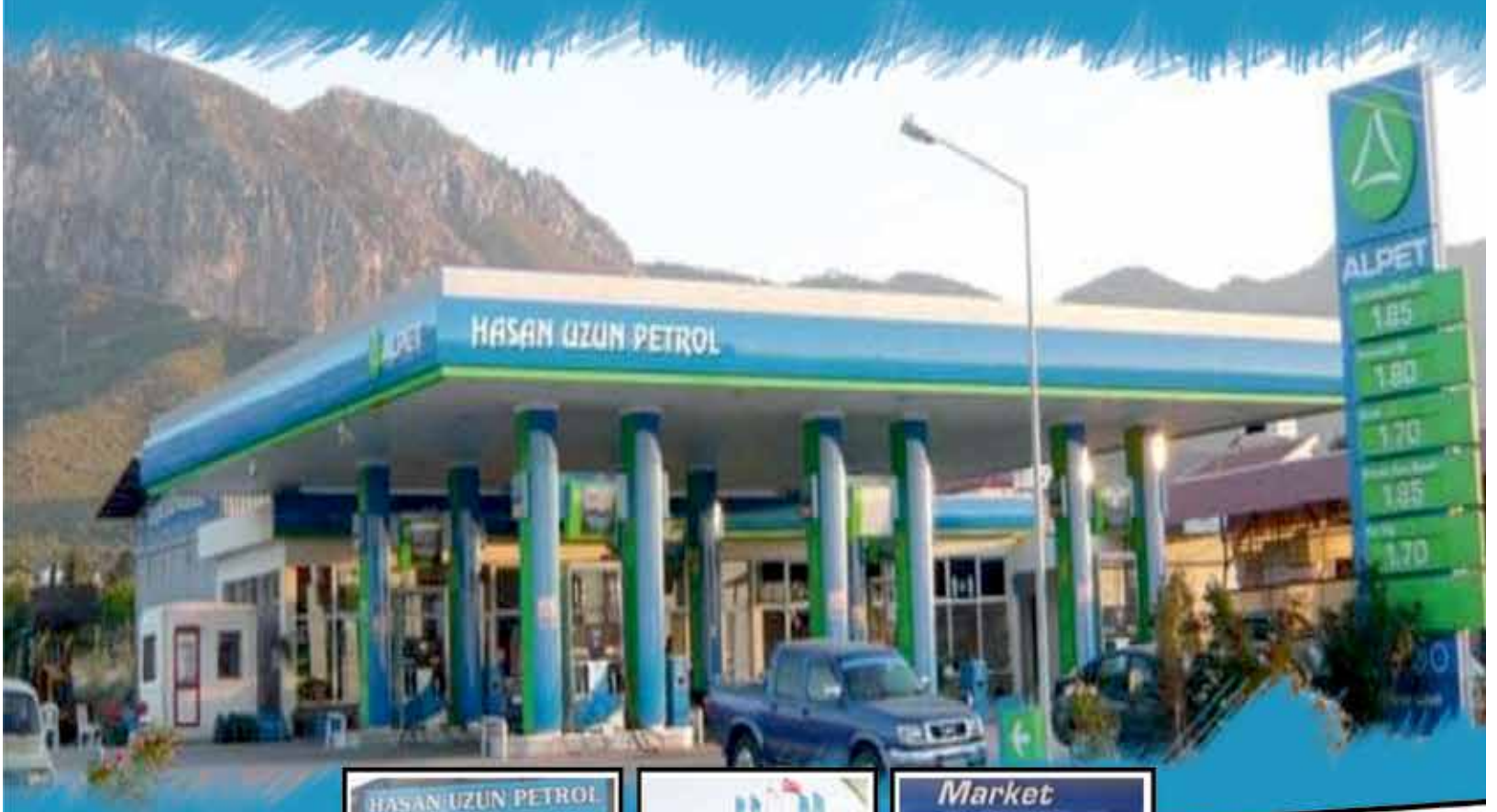
Elit Mağazası
Ercan yonca kavşağı yanı / Demirhan
Tel:0548 861 00 25

Modern çizgiler ve zerafet
bir arada uyum içerisinde

f CAHİT NECİPOĞLU

Yenişehir Mağazası
37,Şht.Ecvet Cad.Yenişehir/Lefkoşa
Tel:444 19 07 - 229 26 88

HASAN UZUN PETROL

OTO YIKAMA & MARKET

kaliteli hizmet ve gülerüz...

Alsancak - Girne

Tel: 0392 822 35 35

0392 822 25 22

Fax: 0392 822 25 05

CYS|solar

HIGH QUALITY

MADE IN GERMANY

CYS|group

444 0 297

www.cyprus-solar.com

Sahibi:
Kıbrıs Türk Ticaret
Odası (a)
Turgay DENİZ

**Genel Yayın
Yönetmeni**
Deniz GÜRGÖZE

**Reklam,Pazarlama ve İletişim
Nöbber** GÜRTAY

Grafik Tasarım Yönetmeni
Nazire BÜYÜKOĞLU

Reklam Tasarımı
Safiye ÖZYÜREKLİLER

Röportaj
Sultan EMRE

**Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Merkez İletişim**

Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa
Tel: +90 (392) 228 37 60, +90(392) 228 36 45
Fax: +90 (392) 227 07 82
E-Posta: ktto@ktto.net

Mesarya Ajans İletişim

Adres:1.Sok.No:41, Taşkınköy
Tel: 0 392 225 65 95 - 0548 855 00 41
E-mail: mesarya.ajans@gmail.com
Baskı: Comment Grafik - Matbaacılık

[KTTO_TCCC](https://www.facebook.com/ktto_tccc)

[Kıbrıs Türk Ticaret Odası](https://www.facebook.com/Kıbrıs_Türk_Ticaret_Odası)

[Kıbrıs-türk-ticaret-odası-ktto-tccc](https://www.facebook.com/Kıbrıs-türk-ticaret-odası-ktto-tccc)